

8 Produktionsmedel inom jordbruket

I kapitel 8 redovisas uppgifter om jordbrukarnas inköp av traktorer och andra maskiner och redskap. Vidare redovisas uppgifter om länsstyrelsernas förprovning av djurstallar sammanställda av Jordbruksverket. Dessutom redovisas statistik rörande certifierat utsäde, försäljning till jordbruket av bekämpningsmedel och mineralgödsel, produktion av jordbrukets fodermedel samt dränering av jordbruksmark. Statistik över bekämpningsmedel och mineralgödsel i jordbruket redovisas också i kapitel 12.

Tabell 8.1**Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1990–2014, milj. kr***Purchases of machinery and implements by the agricultural sector*

	1990	2000	2005	2010	2013	2014
<i>Löpande priser</i>						
Traktorer						
Egentliga traktorer	999	1 673	1 850	2 421	1 994	2 335
Övriga tillhörande gruppen traktorer	15	21	23	25	22	8
Jordbearbetningsredskap	262	224	126	219	254	251
Redskap för sådd, spridning m.m.	200	234	212	322	323	331
Redskap för skörd och tröskning	516	640	658	1 010	1 005	978
Vagnar	139	94	217	214	245	256
Torkar, kvarnar, silor m.m.	219	206	201	171	219	222
Potatis och rotfruktsredskap	67	77	120	14	24	40
Transportredskap och lastapparater ¹	179	292	347	509	580	556
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	64	164	134	242	181	156
Stallutrustningar	227	309	469	514	424	408
Bevattningsutrustningar	18	14	25	18	34	35
Diverse ²	73	75	146	186	130	133
Skogs- och trädgårdsredskap för lantbruket ³	317	321	258	276
Summa	2 978	4 023	4 844	6 209	5 698	5 993
<i>2014 års priser</i>						
Traktorer						
Egentliga traktorer	2 172	2 620	2 589	2 767	2 052	2 335
Övriga maskiner och redskap	5 167	3 865	4 054	4 222	3 773	3 658
Summa	7 339	6 484	6 643	6 989	5 825	5 993

Anm: Ny metod för bortfallshantering från och med 2012 års undersökning. Läs mer i rapporten *Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap år 2012* på Jordbruksverkets webbplats.

1) Exklusive vagnar.

2) Elmotorer och hydroforer som ingått i posten "Diverse" har utgått fr.o.m. 2003 års undersökning.

3) Ny post fr.o.m. 2003 års undersökning.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.2
Antal levererade traktorer 1990–2014
Number of delivered tractors

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hk
2014	2 800	142,0
2013	2 800	132,0
2010	3 500	133,7
2005	3 800	110,4
2000	4 000	102,9
1990	3 988	82,2

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.3
Antalet förprovade djurstallar under 2014
Number of pre-tested buildings for livestock

Område	Mjölkkor	Dikor	Övriga nöt	Suggor i produktion	Slaktgrisar	Tillväxtgrisar och övriga grisar	Hästar	Övriga djur ¹
<i>Län</i>								
Stockholms	4	4	6	–	–	1	42	11
Uppsala	5	3	11	–	–	–	21	2
Södermanlands	4	3	8	1	–	1	16	5
Östergötlands	4	10	18	–	1	–	14	22
Jönköpings	7	12	36	–	–	1	12	13
Kronobergs	7	5	12	–	–	–	8	8
Kalmar	10	5	30	–	2	–	17	10
Gotlands	4	5	10	–	–	–	6	16
Blekinge	3	4	7	–	1	–	1	6
Skåne	13	17	48	11	1	25	56	18
Hallands	14	7	19	2	8	3	14	14
Västra Götalands	11	20	48	11	2	10	52	25
Värmlands	–	2	7	–	–	–	19	3
Örebro	6	5	12	–	–	–	7	10
Västmanlands	6	–	8	1	–	2	17	4
Dalarnas	–	2	3	–	–	–	3	4
Gävleborgs	3	3	17	–	–	1	7	6
Västernorrlands	–	2	9	–	–	–	13	2
Jämtlands	4	1	3	–	–	–	6	1
Västerbottens	4	–	6	–	–	–	11	2
Norrbottnens	2	–	1	–	–	–	3	2
<i>Hela riket</i>								
2014	111	110	319	26	15	33	356	184
2013	141	141	311	25	26	7	375	222
2010	247	222	449	46	43	22	638	292
2005	242	226	545	34	28	24	540	150
2000	466	240	606	78	54	37	190	111
1994/95	926	107	224	240	116	43	.. ²	.. ²

1) Får/getter, fjäderfä och pälstdjur. Fr.o.m. 2010 ingår även kaniner, fisk (antal kassar) samt hjort, övriga idisslare och vildsvin (antal hägn).

2) Sammanlagt 87 förprovade djurstallar för häst, får/getter, fjäderfä och pälstdjur.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.4**Total kvantitet certifierat utsäde 2012/13 och 2013/14, ton***Total quantity of state certified seed*

Utsädesslag	Certifierat i Sverige		Importerat certifierat utsäde	
	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14
Stråsäd				
Höststråsäd	58 156	45 417	2 802	2 135
Vårstråsäd	103 310	78 931	5 250	2 535
Foderväxter				
Trindsäd	8 218	11 094	1 474	254
Vallbaljväxter	514	927	389	411
Gräs	5 566	6 114	1 414	1 531
Övriga foderväxter	4	0	58	61
Betor	0	1	0	0
Olje- och fiberväxter	668	789	579	482
Köksväxter	0	4	0	0
<i>Summa fröburna växtslag</i>	176 436	143 276	11 967	7 410
Potatis	17 402	17 909	–	–

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.5**Total försäljning av bekämpningsmedel till jordbruket¹. Kvantitet verksam substans 1990–2013, ton***Total sale of pesticides to agriculture. Quantities of active substance*

	Totalt	Därav				Tillväxt-regulatorer
		Insekts-medel ²	Svamp-medel	Betnings-medel	Ogräs-medel	
<i>Kvantitet verksam substans, ton</i>						
2013	1 528,7	19,4	302,0	17,3	1 164,5	25,5
2012	1 717,4	16,9	199,9	25,4	1 450,8	24,0
2010	1 472,6	19,5	199,8	28,6	1 206,1	17,8
2005	1 568,6	17,7	211,2	41,6	1 279,5	18,1
2000	1 652,3	17,3	186,1	51,7	1 364,3	32,7
1995	1 223,8	16,9	132,9	67,3	975,1	31,6
1990	2 343,5	25,6	546,0	96,7	1 631,4	43,8

1) Exklusive frukt- och trädgårdsodling.

2) Exklusive myggmedel.

Källa: Kemikalieinspektionen.

Tabell 8.6
Försäljning av mineralgödsel inom jord- och trädgårdsbruk 1990/91–2012/13,
milj. kg

Sales of commercial fertilizers in agriculture and horticulture

	1990/91	1995/96	2000/01	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
<i>Enkla gödselmedel</i>							
Kvävegödsel	685,4	555,9	579,4	360,9	426,1	366,9	439,5
Fosforgödsel	12,0	4,2	2,6	0,8	0,8	0,8	0,9
Kaliumgödsel	6,0	8,0	9,2	9,4	3,6	10,5	4,7
Svavelgödsel	–	–	0,6	0,5	0,2	0,2	0,1
<i>Sammansatta gödselmedel</i>							
NP-gödsel	42,8	56,4	44,5	34,6	8,1	9,3	5,6
PK-gödsel	74,3	62,6	33,5	14,4	6,4	7,6	9,6
NK-gödsel	18,6	13,0	20,2	9,7	4,5	3,5	4,1
NPK-gödsel	292,3	266,6	284,8	281,7	254,6	281,2	292,9
Totalt	1 130,9	966,7	974,8	712,1	704,3	680,0	757,5

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.7
Råvaror ingående i foderblandningar för samtliga djurslag 2013 och 2014, ton
Feed materials in compound feeds for all animals

Foderråvara	Producerat i Sverige		Importerat	
	2013	2014*	2013	2014*
Spannmål; produkter och biprodukter	980 499	520 877	40 568	29 011
Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter	196 343	435 537	471 060	317 700
Frön från baljväxter; produkter och biprodukter	23 188	7 936	93	77
Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter	62 298	44 274	50 906	13 202
Andra frön och frukter; produkter och biprodukter	–	–	138	118
Vallfoder och grovfoder	5 469	601	4 071	2 039
Andra växter; produkter och biprodukter	60,2	24	694	377
Mjolkprodukter	111	8	466	148
Produkter från landdjur ¹	20 134	14 156	5 912	6 221
Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter ²	20 052	2 319	7 515	2 243
Mineraler	84 283	87 032	13 900	20 575
Diverse ³	35 900	17 101	4 760	662
Övriga produkter ⁴	3 721	11 371	756	3 009
Totalt	1 432 057	1 141 236	600 839	395 380

1) Animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, fettgrevar, torkade äggprodukter, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst och liknande, produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaframställning, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.8
Råvaror ingående i foderblandningar producerade i Sverige för samtliga djurslag 2014, ton

Feed materials in compound feeds produced in Sweden for all animals

Foderråvara	Svin	Fjäder- fä	Nöt	Häst	Hund/ katt	Övrigt	Totalt
<i>Spannmål; produkter och biprodukter</i>							
Varav korn	35 324	11 402	60 361	1 054	683	1 368	110 191
rågvete	3 458	6 746	19 208	–	–	92	29 504
vete	18 214	83 479	22 498	840	14 036	408	139 474
fodervete	10 152	48 395	6 482	38	–	183	65 249
vetekli	8 338	4 421	26 005	12 242	136	483	51 626
torkad drank	849	248	28 640	33	492	147	30 408
havre	2 578	15 611	8 472	2 052	221	780	29 714
Summa	90 321	187 219	196 887	24 379	17 550	4 522	520 877
<i>Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter</i>							
Varav rapsfröexpeller	26	20	154 307	–	–	–	154 353
Soja(böns)expeller	23	8	188 301	11	–	44	188 387
Summa	11 435	13 042	409 838	423	331	468	435 537
<i>Frön från baljväxter; produkter och biprodukter</i>							
Varav ärtor	458	1 220	2 100	14	8	100	3 900
åkerbönor	901	1 173	1 950	–	–	–	4 024
Summa	1 367	2 394	4 050	14	8	104	7 936
<i>Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter</i>							
Varav melasserad torkad betmassa	165	1	21 785	1 105	36	655	23 747
Summa	944	1	39 704	1 617	608	1 400	44 274
<i>Andra frön och frukter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	–	–	–	–	–	–	–
<i>Vallfoder och grovfoder</i>							
Summa	5	181	311	82	–	23	601
<i>Andra växter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	–	–	–	11	10	3	24
<i>Mjolkprodukter</i>							
Summa	7	–	1	–	–	–	8
<i>Produkter från landdjur¹</i>							
Summa	559	1 345	447	–	10 811	994	14 156
<i>Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter²</i>							
Summa	1 027	1	–	–	296	995	2 319
<i>Mineraler</i>							
Summa	12 470	15 493	57 941	907	103	118	87 032
<i>Diverse³</i>							
Summa	2 516	7 304	7 051	94	66	70	17 101
<i>Övriga produkter⁴</i>							
Summa	4 909	15	280	2	2 035	4 131	11 371
<i>Totalt</i>							
2014*	125 560	226 993	716 510	27 530	31 816	12 827	1 141 236
2013	240 964	413 344	654 854	37 468	37 111	48 317	1 432 057
2012	453 956	411 000	789 440	37 920	41 968	54 096	1 788 379
2010	292 453	398 027	592 984	37 930	44 025	28 854	1 394 273
2008	297 673	383 251	566 647	43 168	36 601	20 631	1 347 972

1) Animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, fettgrevar, torkade äggprodukter, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst o. likn., produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaframställning, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.9

Areal dränerad och systemtäckdikad åkermark, åkermark med behov av ny- och omtäckdikning samt planerad ny- och omtäckdikning i hektar 2013
Area of drained and tile drained arable land, arable land with need for new or refurbished tile drainage and planned drainage actions in hectares

Område; storleksgrupp	Åkermark, hektar						
	Brukad	Med tillfredsställande dränering	Systemtäckdikad	Systemtäckdikade senaste 50 åren	I behov av nytäckdikning	I behov av omtäckdikning	Med planerad ny-/omtäckdikning
<i>Län</i>							
Stockholms	84 855	66 281	36 100	18 752	12 852	12 578	5 490
Uppsala	167 039	128 979	75 190	37 544	21 275	16 516	7 459
Södermanlands	123 882	96 050	59 028	33 785	21 471	20 615	9 896
Östergötlands	207 059	157 535	122 932	56 176	28 955	38 619	13 625
Jönköpings	91 479	68 636	13 717	9 883	9 320	8 363	5 656
Kronobergs	47 341	35 659	9 123	6 718	6 369	5 681	2 697
Kalmar	125 251	98 106	33 116	21 601	17 209	13 325	8 217
Gotlands	83 155	59 592	33 364	20 591	16 167	13 739	5 105
Blekinge	31 968	28 297	15 359	6 520	2 559	3 486	1 228
Skåne	462 771	386 864	245 675	138 702	44 891	56 878	24 274
Hallands	109 929	90 486	56 639	27 996	11 654	15 294	5 597
Västra Götalands	468 710	365 924	302 449	187 453	68 444	87 559	38 100
Värmlands	105 208	69 982	53 799	41 421	24 844	18 406	8 080
Örebro	106 573	77 805	55 261	38 721	21 773	16 624	9 479
Västmanlands	111 661	83 983	76 581	29 386	16 616	19 324	6 223
Dalarnas	56 622	41 889	12 114	9 541	9 148	4 667	2 399
Gävleborgs	68 580	49 208	18 507	15 401	11 599	7 462	5 160
Västernorrlands	47 883	37 598	11 203	9 889	6 440	4 128	2 324
Jämtlands	36 630	28 466	8 107	7 195	3 188	4 283	2 092
Västerbottens	70 588	54 410	32 292	30 032	11 407	8 984	3 140
Norrbottens	33 719	23 726	10 972	10 623	8 880	4 623	..
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	346 020	293 109	223 875	122 190	34 600	48 685	20 213
Gmb	300 614	240 036	108 675	62 881	37 945	33 270	14 587
Gns	455 257	364 829	342 751	189 001	53 738	87 131	36 971
Ss	597 516	457 068	317 245	169 797	91 679	86 820	38 928
Gsk	482 825	364 035	137 855	90 990	69 559	65 737	28 656
Ssk	203 875	139 221	74 926	54 729	46 640	30 207	15 116
Nn	142 159	106 065	31 652	27 272	20 224	14 398	7 900
Nö	112 637	85 113	44 549	41 070	20 674	14 908	6 973
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
– 5,0	44 024	36 654	10 196	9 208	3 908	3 394	1 592
5,1– 10,0	107 630	88 737	31 724	27 532	17 031	13 230	7 543
10,1– 20,0	186 213	145 879	64 675	45 686	34 954	28 595	15 611
20,1– 30,0	148 914	115 865	60 480	43 187	19 644	20 639	9 606
30,1– 50,0	275 610	207 235	115 091	73 930	39 297	36 531	16 490
50,1–100,0	524 299	400 157	234 162	151 713	79 225	74 055	32 652
100,1–	1 354 214	1 054 951	765 201	406 672	181 001	204 712	85 851
<i>Hela riket</i>							
2013	2 640 902	2 049 477	1 281 528	757 930	375 060	381 155	169 346

Anm: Alla uppgifter kommer från enkätundersökningen om jordbrukets dränering. Undersökningen är en urvalsundersökning och värdena kan därmed skilja sig något från tidigare publicerade värden.

Källa: Jordbruksverket.

